

KOT

KUNST OMKRING TROLDEN
NR. 3, 32. ÅRGANG SEPT 2024

OKTOBER

Tirsdag den 2. kl. 16-17.30

Klaverkoncert i Skibelundsalen med den canadiske stjernepianist David Braid. Pris: 75 kr.

Søndag den 6. kl. 13-16

78. Bukettur. Estrup Skov. Mødested: Estrup Hovedgård, Esbjergvej 51, 6600 Vejen.

Tirsdag den 15. kl. 10-15

BØRNEKULTURDAG i Vejen by. Alle børn og familier er velkomne. Aktiviteter på Museumspladsen og lyd-kunst på museet.

Tirsdag den 22. – torsdag den 24. kl. 11-18

Kunstudstilling i Røddingcentret. Stefan Herrik, multikunstner, Pia Davidsen, keramikker, Birgitte Eskildsen, væver. Fernisering 22. oktober kl. 14.00.

Onsdag den 23. kl. 19

Foredrag på Vejen Kunstmuseum: Kähler-virksomheden ved pottemager Lars Henrik Kähler, se side 5.

Torsdag den 24. kl. 18.30-20

Lysceremoni på Museumspladsen, se side 10.

Søndag den 26. kl. 14-16

Vejen Billedskole: Efterårsfernisering på Lindetorvet og museet.

Tirsdag den 29. kl. 19

Troldesalen: "Sigurd fortæller om Vejen & omegn", billetter à 125 kr., se side 8-9.

NOVEMBER

Lørdag den 9. kl. 15

Lørdagsintroduktion for alle til Søren Willadsen-udstillingen. Museumsdirektør Teresa Nielsen fortæller om udvalgte værker i udstillingen.

Søndag den 10. kl. 11-17

Sidste udstillingsdag for udstillingen Alkymistisk Træf.

NOVEMBER FORTSAT

Søndag den 17. kl. 13-16

79. Bukettur. Trave i Skrave. Mødested: P-pladsen ved Skrave Forsamlingshus, Skrave Kirkevej 1, 6630 Skrave.

Mandag den 18. kl. 18.30

Filmaften i Rødding Bio: "Bonnard, Pierre & Marthe", instrueret af Martin Provost. Billetter købes i Rødding Bio. Bagefter mulighed for fællesspisning, kr. 130. Tilmelding til spising til Lotte Thorøe, 23308274, eller Ann Alonso, 26882403, senest 16. november.

Torsdag den 21. kl. 19

Foredrag på Vejen Kunstmuseum: Om designer Nanna Ditzel ved Kristian Roland Larsen, museumsinspektør på Trapholt, se side 18.

DECEMBER

Søndag den 8. kl. 13-16

80. Bukettur. Jels Midtsø og Barsbøl Skov/Hamborgkulturen. Mødested: P-plads øst for Midtsø Sølvagervej, 6630 Rødding.

JANUAR

Lørdag den 18. kl. 15

Lørdagsintroduktion for alle til Søren Willadsen-udstillingen. Museumsdirektør Teresa Nielsen fortæller om udvalgte værker i udstillingen.

Fredag den 24. kl. 19

120-års jubilæumsaften på Vejen Kunstmuseum. Musikforedrag med Anette Prehn og Kristian Bisgaard, "Jeppe Aakjærs usungne sange", se side 23.

Onsdag den 29. kl. 19

Generalforsamling på Vejen Kunstmuseum. Indkaldelse følger.

FEBRUAR

Fredag den 28. kl. 19

Koncert på Studioscenen, Baungårdsvej 2a med Kristian Lilholt, se side 19.

Kunst 6630, Rødding

Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn

NYT FRA MUSEET

Tænk at blive 100 år. Det sker jo kun én gang, og for et museum er det en høj alder. I 1924 var Vejen Kunstmuseum ét blandt en stor håndfuld museer landet over – men intet andet museum er bygget af byens borgere for deres talentfulde bysbarn i en by på blot 3.000 indbyggere! Det fortjener en fejring, og det skete den 30. juni 2024 med et 12-timers program fra kl. 10 morgen til 22 aften – takket være et væld af gode medspillere og noget over 1000 gæster. Læs mere på side 11-16.

UDVIDET 100-ÅRS FEJRING

Som optakt til 100-års fejringen åbnede Alkymistisk Træf den 10. sept. 2023 på museets hovedperson, Niels Hansen Jacobsens, fødselsdag – og lykkeligvis har det været muligt at forlænge frem til den 10. nov. 2024. Den unikke udstilling er en fusion af bl.a. ti keramikeres empiriske viden og videnskabens målinger med XRF-scanner. Næste stop efter Vejen bliver i foråret 2026 en visning frem til den 18. maj på Det Ny Kastet i Thisted. Alkymistisk Træf åbnes den 6. juni 2026 på Hjorths Fabrik i Rønne, hvor der i tillæg bliver en sammenstilling af Niels Hansen Jacobsens og Hans Adolph Hjorths tidlige danske stentøj – og lidt om det jyske stentøjsler, som projektet er ved at kortlægge!

SØREN WILLADSENS MØBELFABRIK

Årets jubilæumsudstilling om Hansen Jacobsens nære ven, snedkermester Søren Willadsen, og hans møbler fra Vejen i verdensklasse præsenterer et hidtil uskrevet kapitel i dansk møbelhistorie. Via Købestævnet i Fredericia og meget høje kvalitetskrav var blandt andre Willadsen med til at drive det niveau frem i dansk møbelkunst, der muliggjorde Scandinavian Modern, der for alvor fik vind i sejlene kort efter hans død. Udstillingen forlænges til og med søndag den 11. maj 2025.

▲ På Hjorths Fabrik i Rønne vises fra den 6. juni 2026 udstillingen Alkymistisk Træf.

◀ Et kig ind i udstillingen om Søren Willadsens MøbelFabrik, hvor vi møder Finn Juhs Hjertestol, der var i produktion i Vejen fra 1949. Sofa, lænestol og klappbord blev præsenteret på Købestævnet i 1950. Foto: Pernille Klemp.

Maj-marked på Museumspladsen: CRAFT FAIR - Vejen 2025

Forlængelsen sker p.g.a. et nyt initiativ: Danske Kunsthåndværkere og Designere afd. Syd tager initiativ til et marked i weekenden den 10.-11. maj 2025. På tværs af landet går invitation til alle foreningens medlemmer om 50 standpladser på det, der bliver maj-marked på Museumspladsen. Den weekend vil der være gratis adgang til Niels Hansen Jacobsens livsværk, Søren Willadsens møbler og hele det øvrige museum, når gæsterne besøger markedet.

VEJEN BILLEDSKOLE - og Billedskolens eftermiddag

Efterårssemesteret er godt i gang med over 80 elever om ugen. 40 elever går på eftermiddagens eftertragtede tegnehold, der er fuldt tegnede til trods for, at der nu er åbnet for 20 elever på hvert hold. Den løbende store interesse for billedskolen er et tydeligt tegn på, at børnefamilier i den grad prioriterer børnenes møde med de kreative færdigheder. Heldigvis møder mange af eleverne også museets tilbud, når de er på besøg med deres skoleklasser til fx ABC-på-museet eller Stentøjsfabrikken.

Vil du gerne "smage" på billedskolen, byder chancen sig på BILLEDSKOLENS EFTERMIDDAG. Søndag den 29. september er der fælles start kl. 13. Lærerne introducerer semesterets tema: HUSE. Hvem har ikke som barn bygget sit drømmehus – et slot, en borg, en bondegård – kun fantasien sætter grænserne. Der bygges løs til en hel landsby, og de fremmødte tager deres huse med hjem. ■

KÄHLER-VIRKSOMHEDEN

FOREDRAG onsdag den 23. oktober 2024 kl. 19.00

Af pottemager Lars Henrik Kähler

Lars H. Kähler tilhører 5. generation af den navnkundige pottemagerfamilie fra Næstved.

Kähler-slægten havde 175-års jubilæum som pottemagere i lige linje i 2014. Lars H. Kähler har selv mere end 50 års virke som udøvende pottemager bag sig, og uanset om han har kreeret gravhunde, andre stentøjsdyr eller kander i enkle matte glasurer, har han taget livtag med leret.

Lars H. Kähler blev uddannet i familiefirmaet i 1960-64 med faderen Niels J. Kähler som læremester og har været pottemager hos Palshus og Eslau. Senere blev han værkfører i produktionen Herman A. Kähler og han har undervist i pottemagerfaget i Sønderborg og Randers, hvor han bor og har eget værksted.

Gennem årene har Lars H. Kähler desuden været benyttet til at bygge klippeformationer i Randers Regnskov, Kattegatcentret og Nordsøcentret, ligesom han bl.a. har bygget klipper i zoologiske haver i Belgien og Holland.

Kærligheden til keramikken har været en livsnerve gennem hele livet som udøvende pottemager.

Der vil være mulighed for at købe keramik samme aften. ■

ENTRE

Entre: 80/100 kr. ved indgangen

Eller tilmelding til Jan Hansen
– tlf. 61615332

MobilePay 99705 eller
Kontonr. 1551 8715633851

UDSTILLINGEN FORLÆNGES

Udstillingen om Søren Willadsens Møbel-fabrik forlænges til søndag den 11. maj 2025.

LØRDAGS- OMVISNINGER

Museumsdirektør
Teresa Nielsen viser om
i Willadsen-udstillingen
på lørdage kl. 15:

9. NOV. 2024

samt fire datoer i 2025:

18. JANUAR

8. MARTS

5. APRIL

3. MAJ

Gratis for museets
gæster, der har løst billet.

SØREN WILLADSENS MØBELFABRIK

Gennem halvandet års omfattende research har dokumentarist Mette Mærsk i museets 570-siders bog sammenfattet et vigtigt, hidtil uskrevet, kapitel i dansk møbelkunst og et fyrtårn i Vejen bys historie: Beretningen om møbelsnedker Søren Willadsen og hans møbelfabrik, hvor produktionen startede få hundrede meter fra museet i 1904, men havde vokseværk og fortsatte fra april 1919 i den sydlige ende af byen. Uden nævneværdigt arkivmateriale fra fabrikken er historien samlet af billeddetektiven, der gennem slægtens fotos af produktionen, datidens artikler, film m.m. gradvist har samlet historien i sin fulde bredde inklusiv fortællingerne om Købestævnet, Typehuset, hotel- og skibsmonteringer samt et kapitel om sønnen Knuds møbelsnedkeri.

Senest fra 1930'erne havde Willadsen, i samarbejder med Magnus L. Stephensen, fået sans for de arkitekttegnede møbler. Et endnu uforklaret lykketræf opstod sidst i 1940'erne, da Finn Juhl drømte om produktion, og han på en eller anden måde kom i kontakt med Søren Willadsen, der havde det som sit fremmeste mål. Siden fulgte navne som Stig Thoresen Lassen, Jørgen og Nanna Ditzel, Kristian Vedel, Kai Lyngfeldt Larsen og Bernt.

HOUSE OF FINN JUHL kommer til Vejen

På en måde er en del af historien vendt tilbage. I 2023 købte folkene bag OneCollection og House of Finn Juhl – Ivar Hansen og Hans Henrik Sørensen – Schou Andersen Møbelfabrik i det nordøstlige Vejen. Nu står der Finn Juhl på bygningerne, og der har været gisninger om måske en del af den produktion af Finn Juhl-møbler, der foregik i den sydlige ende af Vejen for over 70 år siden, måske vender tilbage i form af nyproduktion.

Det får vi måske svar på ved et af de arrangementer, hvor Hans Henrik Sørensen fra House of Finn Juhl på museet fortæller om overtagelsen af Schou An-

dersens Møbelfabrik og forhåbentlig løfter lidt af sløret for fremtidsplanerne... Dertil taler han om 25 års arbejde med Finn Juhs møbler.

Kom og hør ham enten onsdag den 6. nov. kl. 19-21 eller lørdag den 30. november kl. 14-16. Arrangementerne er gratis for de gæster, der har løst billet til museet.

THE KETTELHUT CHAIR - tidligere kendt som SW86

I Forum i København præsenteredes i foråret 1952 på den store udstilling "Tidens Møbler – Hjemmets Udstyr" på møbelhandler Ole Olsen & Søns stand "En kombineret opholdsstue designet af arkitekt Finn Juhl". Der indgik lænestolen, som Søren Willadsens Møbelfabrik annoncerede med som "Lænestol nr. 86 eg/teak tegnet af arkitekt Finn Juhl". Siden er den blevet omtalt i møbelkredse som SW86. I 2024 har den i nyproduktion fra House of Finn Juhl fået navnet: The Kettelhut Chair. Forklaringen er, at Finn Juhl havde forbeholdt sig retten til at sælge tegningerne til udlandet, og hans drøm var Amerika, hvor han sendte tegningerne til Baker Furniture, der producerede en del af hans møbler. Stolen har fået sit nye navn efter Mary Ellen Kettelhut, der er tidligere vicepræsident for marketing hos Baker Furniture og den nuværende ejer af en original akvareltegning af stolen. ■

SIGURD FORTÆLLER OM VEJEN & OMEGN

Sidst i oktober gæster Sigurd Barrett Troldesalen i Vejen med sin uundværlige musiker og medspiller Eskild Dohn og manager/instruktør Louise Schouw, som mange vil kende fra hendes mangeårige arbejde med Jels Vikingespil.

Forestillingen er en specialproduceret familiemusical, en slags pixibogsudgave af egnens historie. Med afsæt i et manus leveret fra Vejen Kunstmuseum i samspil med Karen Thygesen og Birthe Klockmann har Sigurd Barrett trukket en essens, der er en hyldest til noget af alt det, der er vokset ud af vores del af landet. Forestillingen spænder fra istiden og stenalderen over højskoler, den trevingede mølle og vores helt unikke billedhugger, uden hvem Vejen Kunstmuseum aldrig ville have set dagens lys! Byens rivende udvikling blev understøttet af togbanen Lunderskov-Esbjerg, hvor det første tog kørte igennem den 3. oktober 1874. Det er et 150-års jubilæum, som forestillingen også er med til at fejre. Dengang stod N.P.C. Holsøes stationsbygning, der omkring 1916 blev nedrevet til fordel for den nuværende, statelige bygning.

VEJEN STATION

Blandt de få bevarede dokumenter fra Niels Hansen Jacobsen er nogle fine fotoalbum. I et af dem ses Vejen Station. Som kendere af Kystbanens stationer vil se, er den tegnet af deres arkitekt: Heinrich Wenck (1851-1936), der var et tiår ældre end vores billedhugger. Et af Wencks hovedværker er Hovedbanegården i København.

Kigger man godt på det gamle sort-hvide foto, er der i højre side en tæt,

lav herre på vej op ad trappen. Han bærer billedhuggerens umiskendelige sorte Borsalino. Da fotografiet er i netop hans album, kan vi slutte, at det er Hansen Jacobsen, der nærmer sig spor 1. Der kørte engang tog mod Esbjerg. Mon billedhuggeren var på vej til fx Bramming, hvor han udførte et par gravsten, eller Gørding, hvor man på kirkegården kan se hans relief af en sorgens genius på Maria Lunds gravsten?

SKOLEFORESTILLINGER & AFTENFORESTILLING

Forestillingerne den 29. og 30. oktober er først og fremmest til glæde for egnens yngste medborgere. ALLE skoleelever i Vejen Kommune i både folkeskoler og private skoler fra 1. til 6. klasse er blevet inviteret og kommer til fods eller med bus til Troldesalen til den festlige forestilling.

TIRSDAG DEN 29. OKTOBER KL. 19 spilles en helt særlig aftenforestilling. Der kan købes billetter på museets hjemmeside, i museumsbutikken eller i

Troldesalen. Aftenforestillingen er til alle dem, der kunne tænke sig at dele en munter og ultrakort introduktion til egnens historie.

Under forestillingen sekunderes Sigurd af skuespillere fra Studio 73, Vejen Garden, et ad hoc sammensat lokalt kor og lurblæserne fra både Brørup og Jels – tænk at bo i en kommune med hele to lur-laug!

Økonomisk er projektet muliggjort med midler fra Vejen Kommune, Kulturelt Samråd, Eurofins, Ole Kirks Fond, Lions Vejen og Søsterlogen Modersmålet – tak til jer alle for at gøre det muligt at få teater af høj kvalitet ud til alle de yngste medborgere i en kommune med et af landets laveste skatteudskrivningsgrundlag – det bliver en FEST! ■

BILLETTER

Billetter à 125 kr. kan købes på museets hjemmeside, i museets butik eller ved forestillingen den 29. oktober kl. 19 i Troldesalen.

SIGURD FORTÆLLER OM VEJEN & OMEGN
TROLDESALEN
tirsdag 29. oktober kl. 19

FAMILIE-MUSICAL 2024

Vejen Kunstmuseum 100 år 1924

1874

Togbanen til Esbjerg 150 år

Unik forestilling skrevet for at hædre Vejen

Lokale medspillere:
Ad hoc lokalt kor
Vejen Garden
Lurblæserne fra Jels & Brørup
Studio 73

BILLET-bestilling
www.vejenkunstmuseum.dk

Støtter: Vejen Kommune, Ole Kirks Fond, Eurofins, Lions Vejen, Søsterlogen Modersmålet

VEJEN KUNSTMUSEUM

▲ På det gamle foto af Vejen Station er det med stor sikkerhed billedhugger Niels Hansen Jacobsen, der med sin sorte Borsalino-hat er på vej op ad trappen ude til højre.

LYSCEREMONI

Torsdag den 24. oktober kl. 18.30-20.00 på Museumspladsen

Vejen-afdelingen af Kræftens Bekæmpelse inviterer til Lysceremoni på Museumspladsen som en del af TÆND ET LYS i anledning af Knæk Cancerugen. Som "Stafet for Livet" arrangeres ceremonien for at mindes dem, som vi har mistet til kræft og for at bakke op om indsamling til den videre forskning og behandling af dem, der rammes.

Aftenen starter kl. 18.30 med musik af Marie Zabel og Casper Vindbjerg. Det er gratis at være med. Mens musikken spiller kan man købe lysposer for 50 kr. pr. stk. – og det er vel tilladt at lægge lidt ekstra penge i indsamlingen, hvor de indkomne midler via lokalafdelingen går til Kræftens Bekæmpelse. Poserne kan man give sit personlige præg ved at skrive, tegne, male på dem eller måske klippe et mønster, der bliver tydeligt i tussmørket... fantasien kan få frit spil.

Klokken 19 starter Lysceremonien med velkomst, fællessang, lystale, syngning af Vejens Stafetsang og et minuts stilhed. Derefter er der tid til at gå rundt og se de smukke lysposer. Marie Zabel og Casper Vindbjerg runder aftenen af med mere musik, inden der omkring kl. 20 siges tak for i aften. Lad os håbe på tørvejr den 24. oktober! ■

◀ De fire yngre samtidskunstnere fra Vejen Kommune. Fra venstre: Adam Christensen, Melanie Zwanikken, Anne Mette Schultz og yderst til højre Astrid Dalum.

Nr. 4 er museets formidler Sophus Ejler Jepsen, og nr. 5 er Marie Søndergaard Lolk, der har været med til at skabe det værk, som Anne Mette Schultz præsenterer på museet.

MUSEETS 100-ÅRS FØDELSSDAG

Museumspladsen dannede rammen om en uforglemmelig 100-års fødselsdag. Inde på museet blev der talt knap 900 gæster, og en god del flere var med ude på pladsen. Dagen blev dokumenteret af fotojournalist Astrid Dalum, der i dag har sin base i Hvide Sande, men er vokset op i Vejen – en af de fire yngre kunstnere i den aktuelle ophængning på museet under titlen: VEJEN til KUNST.

MELANIES MÆLKEBØTTEMANIFEST

Vi starter med hendes foto, der griber øjeblikket, da Melanie Zwanikken med hele kroppen udtrykker den umiddelbare glæde ved, at hendes mission lykkedes over al forventning. Auktionen af hendes 16 sæt tegninger gav hele 20.000 kr. Der var fra begyndelsen en vild iver i buddene til fordel for indsamlingen. Et par højdespringere var Rødding-uglen og mælkebøtten mellem fliserne. Melanie Zwanikken, der er vokset op i Rødding, men ikke kom i Vejen Billedskole, realiserede sin drøm om at samle ind til at sende børn i billedskole. TAK til den unge kunstner med rødder i Rødding. Sikke en gavmild og storsindet handling!

Et kig ind i Melanie Zwanikkens kunstneriske univers fås på vestvæggen i museets ophængning VEJEN til KUNST. De indsamlede midler udmøntes i forårs- og efterårssemesteret 2025 på råd fra det frivillige netværk af billedkunstlærere i Vejen Kommune, som museet har været med til at etablere. Én billedkunstlærer fra Brørupskolen, Grønvangskolen, Højmarks skolen, Rødding Skole og Østerbyskolen peger hver på to elever – gerne en pige og en dreng. Melanies Manifest går ud på at kunne sende de mest billedinteresserede elever afsted, dem der lige mangler et skub – at eleverne ses af læreren og får åbnet en verden, som de i forvejen har vist særlig interesse for.

▼ Øjebilledet griber Melanie Zwanikkens umiddelbare glædesudbrud, da museumsdirektør Teresa Nielsen annoncerer, at samtætællingen fra auktionen over hendes tegninger har indbragt 20.000 kr.!

FØDELSSDAGEN STARTER

Dagen indledtes, da museets forvalter Frederik Madsen – kort inden han gik på pension – hejste flaget, og Lurblæserne fra Jels Vikingspil gjorde fanfare. Dernæst talte viceborgmester Jørgen Thøgersen, og der blev uddelt præmier til elever fra Grønvangskolen, der havde deltaget i en konkurrence om at give liv til trestavelsesordene, der ligger i Ordstrømmen, smøgen mellem Museumspladsen og Lindegade – Dorte Lehmkuhl og Marianne Roland Munch stod for præmieringen.

▲ Lurblæserne fra Jels indledte dagen med fanfare, da Frederik Madsen hejste flaget.

▼ Bodil Jørgensen kender stort set alle i Vejen, og de kender i hvert fald hende! Museets trofaste ambassadør trak et stort publikum til et af dagens festlige højdepunkter - TAK!

Dernæst fortalte bådbygger Bo Næsgaard, @sailingcraftsman, om Museumspladsens nye fuglehus – en tro kopi af museet, som det så ud for 100 år siden ved indvielsen den 1. juli 1924. Som forperson for MKVO, Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn, talte dernæst Inge Lise Møller Jensen om samspillet mellem foreningen og museet. Foreningen skænkede 10.000 kr. til erhvervelsen af Vinni Frederiksens krukke lavet af Skibelund-ler og medbragte en fødselsdagssang, der blev sunget i fællesskab – tak!

Mogens Kjær Poulsen fra Buketbanden, der står bag de månedlige Buketture, fortalte om arterne i den buket, som Elisabeth Østergaard havde samlet i en vase af Annelie Grimwade Olofsson, @grimwade. Jette Löwén Dall kom på scenen og blev hyldet for sin gave til Buketturene – de tolv

månedlige 2023-vaser. Dernæst var det Kristian la Cour fra Askov Højskole, der styrede fællessang.

BÆREDYGTIGE BORDE & BÆNKE

Helt fra morgenstunden, hvor det småregnede, var publikum mødt talstærkt op på Museumspladsen. De gamle borde og bænke i kvalitetstræ havde gode hjælpere hentet. De blev i sin tid brugt i Anlægget i Vejen og har fået nyt liv ved hallen i Gesten. Kluge folk har passet på dem og endog bygget nogle af de gamle bænke fra 1940'erne(?) om til borde – og bibeholdt de godt udtænkte, hængslede, sammenklappelige ben. De borde og bænke er forbilledligt eksempel på BÆREDYGTIGHED!

BODIL JØRGENSEN - museets ambassadør

Godt vejret artede sig med tørvejr og lidt sol, da Bodil Jørgensen kl. 11.30 gik på scenen. Over 500 ivrigt lyttende, nysgerrige tilhørere var mødt op for at høre hende tale om sin opvækst i Vejen og sin livslange glæde ved museet, som hun besøger, hver gang hun har ærinder eller opgaver i denne del af landet.

Gad vide om Niels Hansen Jacobsen, Søren Willadsen, H.P. Bruun-Møller og de øvrige medspillere anede, hvad det skulle komme til at betyde, da de i 1923-1924 arbejdede for at få opført et kunstmuseum i stationsbyen? Tænk hvilke verdener, der har åbnet sig for gæsterne, der er blevet berørt på forskellig vis af det, der sker i og udenfor huset...

Med sig hjem fik Bodil Jørgensen den netop nyudgivne bog om Niels Hansen Jacobsen. Den blev første gang trykt til billedhuggerens 150-års dag i 2011, hvor Bodil Jørgensen også var med. Hun læste op af billedhuggerens brors hovedværk, bogen "Tæjelownsshow". Den blev udgivet i 2011 med både den originale jyske tekst og en oversættelse til rigsdansk af Selma Jensen og Birthe Hansen. På museets 100-års dag læste Bodil Jørgensen endnu en episode fra bogen. Den kan – med hendes øvrige oplæsninger – høres som lydfil på www.vejenkunstmuseum.dk. Der blev også tid til en tur ind i Niels Hansen Jacobsens stue, hvor Jette Löwén Dall har lavet et relief, bestående af 15. Juni Fonden, med episoder fra Jacobsens fortællinger.

BILLEDHUGGER BJØRN NØRGAARD

Ovenpå frokostpause, var der kl. 13 atter fyldt godt op på Museumspladsen. Billedhugger Bjørn Nørgaard fortalte om sin 3,8 meter høje og 4,5 tons tunge skulptur "En kantet krukke uden kanter – i sandheden en besynderlig kantet krukke", som han i 2004 modellerede hos Tommerup Bygningskeramik med Esben Lyngsaa Madsen. Teksten er et citat fra Konfutse. Statens Kunstfond har overdraget den keramiske skulptur til Vejen Kunstmuseum. Vejen Håndværkerforening bidrager med 150.000 kr. og praktisk assistance sammen med frivillige bidrag fra ingeniør Peter Iversen og arkitekt Steffen Søndergaard. Det kraftige fundament er støbt i løbet af maj og hen i

▲ Bodil Jørgensen fortalte både egne historier fra Vejen og læste op på lokal dialekt af Niels Hansen Jacobsens brors bog "Tæjelownssjow".

▼ Den afholdte skuespiller nåede også en tur ind i Hansen Jacobsens stuer, hvor man kan se det Jacob Jacobsen-relief, som Jette Löwén Dall har lavet takket være midler fra 15. Juni Fonden.

► Om eftermiddagen fortalte Marianne Jørgensen, Eva Steen Christensen og Bjørn Nørgaard om de låger, som de har leveret til Museumspladsen i Vejen.

september-oktober opstilles stålskelettet til den sekskantede "montre", der siden får glas og lys monteret i søjlerne. På sigt vil åbningstiderne for skulpturhuset være de samme som museets.

MUSEUMSPLADSENS LÅGER

Tanken om Museumspladsens fire unikke låger voksede i 2012 ud af en samtale mellem Bjørn Nørgaard og Teresa Nielsen ved en af Jens Lunds lågetegninger fra tiden omkring 1900. Ny Carlsbergfondet var med på tanken og bevilligede midlerne – stor tak for, at gæster nu møder kunstens verden helt ude ved fortovskanten! Marianne Jørgensen, Eva Steen Christensen og Bjørn Nørgaard fortalte om de tre låger, som de leverede i 2014-2015.

Det fjerde sæt låger, der voksede til et helt gitter ud mod Øster Allé, er udført af Erik Heide, der gik bort den 22. maj 2024. Han efterlader sig et vigtigt minde i Vejen og talrige kirkeudsmykninger landet over – eksempelvis ved Askov Kirke, hvor hans gyldne sommerfugl svæver over plænen ved gravpladsen for de uanvgivne.

VEJEN TIL KUNST

Klokken 16 præsenteredes 100-årets ophængning VEJEN til KUNST med værker af fire yngre kunstnere, der alle er vokset op i det, der i dag er Vejen Kommune: Adam Christensen, Astrid Dalum, Anne Mette Schultz sammen med Marie Søndergaard Lolk, og Melanie Zwanikken. Museets formidler, billedhugger Sophus Ejler Jepsen, bidrog som kurator i en præsentation af Anne Mette Schultz' og Marie Søndergaard Lolks fælles værk. Udstillingen kan ses i høj stue i den vestlige ende af museet.

UDEN MAD OG DRIKKE. DUER HELTEN IKKE

De kloge ord gjaldt også gæsterne ved museets 100-års dag med program fra kl. 10-22. Billedkunstner Jesper Aabille fik aktiveret gæster i alle aldre fra

kl. 11.30-17 i sit byg-din-egen-pizza-værksted. I baggrunden stod pølsevognen fra Uden kniv og gaffel/Korsager Catering, Askov, der ved frokosttid serverede pølser. Andetsteds på pladsen stod Frøken T3's kaffevogn fra Jels. Klokken 18 var der godt fremmøde på over 150 gæster til stegt gris med grøn salat og kartoffelsalat leveret af Korsager Catering.

VÆRKSTEDSAKTIVITETER

Traditionen tro bød dagen på masser af kreative værkstedsaktiviteter for hele familien. Her kunne man møde et par velkendte ansigter: Klavs Weiss og Laura Baruël. Den førstnævnte stod for museets julekalenderudstilling tilbage i 2019 og lavede dengang også vinterferie-skilte-værksted. På jubilæumsdagen bød han på et snitteværksted med skarpe knive og andet værktøj. Piger og drenge arbejdede med iver og stor koncentration – helt uden skårne fingre!

Om eftermiddagen overtog Laura Baruël værkstedsteltet med de frivillige hjælpere. Det er 3. eller 4. gang, hun gæster museet med sin fascinerende trykmaskine, der både giver relief og fikserer de flotte farver. Andre har mødt hende på nogle af de mange workshops, som hun har holdt på både Askov og Rødding Højskole.

Midt på eftermiddagen sørgede Marie Strøm med hjælperne Vinni, Selma og Rasmus for værkstedet, hvor man i brun og hvid glasur kunne trække marmoreringer hen over sit stykke chokoladekage op til fælles kaffe, kage og sang.

▲ Sikke et syn! Korsager Catering fra Askov leverede den grillede gris til fællesspisningen - havde det været vildsvin, havde Obelix været lykkelig!

▼ Dagen igennem bød Jesper Aabille på workshoppen "byg din egen pizza", hvor man blev en del af fællesskabet: Der skulle også hugges brænde og passes hjemmebyggede ovne!

► Under dagens eneste byge trak fællessang med Rikke Kring Suner og Marie Ulsdal ind til Skibelunds salens fantastiske akustik.

MUSIKKEN

Dagens eneste alvorlige regnbyge kom omkring kl. 15, da fællessang var på programmet. Lynhurtigt blev arrangementet flyttet inden døre til Skibelunds salen, hvor Rikke Kring Suner sang for med de over 100 gæster og Marie Ulsdal akkompagnerede, mens de i fællesskab motiverede udvalget af sange.

I dagens løb var der masser af musik i meget forskellige genrer – og alle med en lokal tilknytning. 1) *Trio Ellegaard* spillede folkemusik. 2) *Den internationale Trio/Vejen Musikskole* spillede klassisk musik. 3) *Hauberg-Jessen Trio* spillede soft jazz og danske evergreens. 4) Sidst på aftenen, mens det blev køligere og mørkere, spillede *A Shephard's Tale* renæssancemusik af bl.a. John Dowland, der var ansat ved Christian IV's hof til en fyrstelig gage. Sammen lyttede vi, mens bl.a. Simon Voigt – som mange har mødt som en del af museets skoleformidling – spillede til klokken blev 22, da fontænerne omkring springvandet udgjorde fødselsdagens *grande finale*. ■

► Klokken 22 blev festdagen af-rundet med fontæner på springvnedets kant.

LEGATET AF 30. JULI 1953

Af Joachim Meyer, museumsdirektør

"Legatet af 30. juli 1953", som blev oprettet i anledning af højesteretssagfører C.L. Davids 75-års fødselsdag, er i 2024 blevet tildelt kunsthistoriker og museumsdirektør Teresa Nielsen.

Blandt legatets tidligere modtagere kan nævnes Axel Salto (1955), Gertrud Vasegaard (1964 og 1991), Arje Griegst (1967), J.P. Riis (1988), Erik Fischer (2000), Mogens Bencard (2004), Bodil Busk Laursen (2011) og Jakob Skovgaard-Petersen (2021).

Teresa Nielsen, der i år er fyldt 60 år, har meget at fejre. Allerede inden hun havde færdiggjort sine kunsthistoriske studier kom hun til Vejen Kunstmuseum, som siden har været udgangspunktet for hendes omfattende virke. Her har hun i år haft 30-års jubilæum som museumsleder og herfra har hun på den uforfærdede og entusiastiske vis, der er typisk for Teresa Nielsen, taget livtag med kunst og kunstnere fra nær og fjer, der på en eller anden vis havde relation til museet og dets centrale kunster Niels Hansen Jakobsen (1861-1941).

Hun har både haft sans for Vejens kunstneriske nærmiljø og for de nationale og internationale perspektiver, som museet og dets samlinger lægger op til. Det har resulteret i et imponerende antal udstillinger og publikationer, både om emner og kunstnere, der var "glemte" indtil hun tog dem op, og andre mere velkendte, men som igennem Teresa Nielsen på en helt ny vis har fået en systematisk fremstilling.

Blandt de mange emner kan nævnes *Fransk art nouveau-keramik*, *Henriette Hahn-Brinckman*, *Ingrid Vang Nyman*, *Ursula Munch-Petersen*, *Mogens Bal-lins værksted*, *Jens Lund*, *Saxbo*, *Springvand* – og naturligvis *Niels Hansen Jacobsen*. Hun er også gået aktivt ind i samarbejder med yngre, nulevende kunstnere, både omkring udstillinger og omkring mere permanente initiativer på museet.

Under sit virke har Teresa Nielsen også arbejdet for Vejen Kunstmuseums fysiske rammer, og i 2022 kunne hun indvie en arkitektonisk vellykket tilbygning, der har betydet en markant udvidelse af museumsarealet.

"Legatet af 30. juli 1953" er et hæderslegat på kr. 50.000 og kan ikke søges. ■

Foto: Sophie Dreijer

NANNA DITZEL – design til nye højder

FOREDRAG torsdag den 21. november 2024 kl. 19.00

Af museumsinspektør Kristian Roland Larsen, Trapholt

Nanna Ditzel (1923- 2005) var en af de største danske designere i det 20. århundrede og har det sidste år været aktuell med en udstilling, Nanna Ditzel – Design til nye højder på Trapholt og nu aktuell i udstillingen, Søren Willadsens Møbelfabrik – Arkitekttegnede møbler i verdensklasse på Vejen Kunstmuseum.

Nanna Ditzel blev født i 1923 og efter studentereksamen var hun godt et år i snedkerlære på Richards Skole og om aftenen gik hun på Københavns Tekniske Skole. Hun drømte om optagelse på Kunsthåndværkerskolen og i 1943 begyndte hun her på møbelarkitektlinjen.

Fra 1945 studerede hun sideløbende hos Kaare Klint på Kunstakademiets Møbelskole. Samtidig med det læste hun også filosofikum for måske en dag at studere kunsthistorie. Uddannelsesårene blev på alle måder frugtbare og hun mødte i disse år Jørgen Ditzel, som hun blev gift med.

Nanna Ditzel har ikke blot frembragt smykker, møbler, tekstiler og bolig-miljøer, der udfordrer, men også forskønner og beriger vores hverdagsliv og leverum. Hun etablerede sig som en af de mest toneangivende danske designere og agerede med et legesygt og forfriskende engagement, der gav hendes design slagkraft og udbredelse.

Nanna Ditzel kombinerede en gedigen håndværksmæssig tilgang med kunstnerisk og kulturel inspiration. Hun skabte derved unikke og universelle designikoner – og design til nye højder. ■

ENTRE

80/100 kr. ved indgangen

Eller tilmelding til Jan Hansen
– tlf. 61615332

MobilePay 99705 eller
Kontonr. 1551 8715633851

KRISTIAN LILHOLT

KONCERT fredag den 28. februar 2025 kl. 19.00
Studioscenen/Studio 73, Baungårdsvej 2a, Vejen

Udover sig selv medbringer Kristian Lilholt den fremragende guitarist Frede Panduro, der spiller på både elektriske og akustiske guitarer samt bundsolide Lasse Jørgensen på bas og slagtøj. Selv spiller Kristian Lilholt piano, keyboard, guitar, fløjte – og synger.

Udover at være en fremragende musikmager er Kristian Lilholt en rutineret og sikker entertainer, der hurtigt ophæver afstanden mellem scene og sal, og fører publikum gennem koncerten med god humor og kommunikation i absolut øjenhøjde.

Koncerten byder helt sikkert også på et par smagsprøver på Kristian Lilholts vidunderlige instrumentale musik. I den genre matcher han internationale navne som Enya og Mark Knopfler - og mon ikke han også spiller signatur-sangen 'Det Gule Land' fra det storslåede LAND-projekt.

I pausen serverer foreningen en let anretning, som er inkl. i prisen. ■

BILLETBESTILLING

Jan Hansen – tlf. 6161 5332

Indbetaling:

MobilePay 99705 eller

Kontonr. 1551 8715633851

Pris inkl. anretning:

Medlem: 300 kr. / ikke-medlem: 350 kr.

▼ Et stort og lydhørt publikum lyttede, da Bjørn Nørgaard ved 100-års dagen den 30. juni 2024 fortalte om den mægtige skulptur. Foto: Astrid Dalum.

EN KANTET KRUKKE UDEN KANTER – I SANDHEDEN EN BESYNDERLIG KANTET KRUKKE

Den 12. april 2024 satte landmålerne mærkerne, der placerer den kommende over fem meter høje og omkring 3,5 meter brede sekskantede glasmontré. På det kraftige fundament har Bjørn Nørgaards 3,8 meter høje og 4,5 tons tunge skulptur stået siden 19. juni, da den vupti blev sat på plads af en mægtig BMS-kran. Den er overdraget fra Statens Kunstfond. Anja Francke, leder af Legatudvalget for Billedkunst, sagde: "I Statens Kunstfond er vi rigtig glade for, at Nørgaards skulptur nu får en flot permanent placering på Museumspladsen i Vejen. Hvert år køber vi værker af både nye og etablerede kunstnere, der udlånes til offentlige institutioner som skoler og hospitaler. Nogle værker kommer siden på landets museer, hvor der er faglighed til at passe på værkerne, så de også fremover kommer vores fælles kulturarv til gode."

DE GODE LOKALE MEDSPILLERE

Under pandemien opstod en dialog med Vejen Håndværkerforening, der i nov. 2022 markerede deres 150-års jubilæum ved rundhåndet at afsætte 150.000 kr. til opstillingen. En del af bestyrelsen har med museets forhenværende forperson Peter Bredsten samlet de lokale håndværkere og rådgivere til arbejdet med den mægtige montré. Med glashuset er skulpturen rustet til at klare fremtiden, så den kan være til glæde for rigtig mange mennesker.

KUNSTVÆRKET

Bjørn Nørgaard fortæller, at han i 2004 MÅTTE lave den mægtige keramiske skulptur. Fra han, for første gang stødte på Konfutses gådefulde snak om den kantede krukke uden kanter, havde den spøgt i baghovedet. Han var fascineret af tanken om, hvordan sådan én kunne se ud.

Det blev en udfordring til Esben Lyngsaa Madsen på Tommerup bygningskeramik, der med dygtige medarbejdere og billedhuggeren fik den udformet som én krukke i tre forskudte dele med tre elementer imellem: Kvinden, manden og det androgyne væsen. En gesims smykket med keramiske nipsfigurer slynger sig om grundformen i en opadgående spiralformet bevægelse. Her er på en og samme tid en treenighed og en mangfoldighed i enhed.

Kunstværket handler både om skulpturens og keramikens væsen – de to sider af museets grundlægger, billedhugger Niels Hansen Jacobsens, virke. Gennem leret som materiale og gesimsens mylder af nips og statuetter peger den store skulptur ind i museets keramiksamling.

BJØRN NØRGAARD & VEJEN

Bjørn Nørgaard er glad for, at skulpturen kommer til netop Vejen Kunstmuseum, hvor dansk keramisk kunst er et særligt satsningsområde. For ham er det en glæde at være en del af samlingen hos Niels Hansen Jacobsen. Bekostet af Ny Carlsbergfondet leverede han i 2012 den 1,5 tons tunge sort- og guldmalede støbejernslåge. Den er fremstillet hos Uldalls Jernstøberi i Vejen og har fået plads i Østergade i akse til Troldeværket og til Trolde-springvandet – en del af Hansen Jacobsens livsværk, der har særlig betydning for kunstneren. Som led i den kunstneriske dialog med Niels Hansen Jacobsen sagde Bjørn Nørgaard i 1996 med glæde ja til at lave den anden i rækken af Vejen Kunstmuseums Julekalenderudstillinger, der fortsat afholdes. I museets keramiksamling er han repræsenteret med elleve værker.

FROSTSKADER UDBEDRES

Ved skulpturen kan gæster konstatere, at frosten siden 2004 har været hård ved de mange små keramiske stykker "nips", der er brændt fast på de spiral-snoede hylder. Kunstneren er med på at skifte dem ud med andre stykker keramik – altså er han selv med til at modificere sit eget værk – en skulptur, som museet fremover har ansvar for.

Til foråret 2025 – når den mægtige montré, der skal bygges omkring skulpturen, forhåbentlig er færdig – vender billedhuggeren tilbage med sin assistent Henrik og en konservator til udskiftning af de frostsprængte figurer.

Bjørn Nørgaard har spurgt, om der mon skulle være nogen, der vil bidrage med godt porcelæn eller stentøj, der bliver en del af den store skulptur. For ham er det vigtigt, at hvert nyt bidrag har sin egen historie. Det kunne være en gammel vase, krukke eller figur, der har haft en særlig betydning. Første bidrag er allerede modtaget. På auktion har Marianne Roland Munch købt en Niels Hansen Jacobsen skål, som en gang er blevet skadet, og hvor en tidligere ejer har modificeret afslag med sølvmalning. Med dette bidrag kommer museets hovedperson med ind som en underfortælling til Bjørn Nørgaards store værk.

EFTERLYSNING

Skulle du ligge inde med et bidrag, tager museets opsyn i Museumsbutikken gerne imod. Ved aflevering udfyldes en seddel med keramikens historie samt en kontaktperson.

I sidste ende er det Bjørn Nørgaard, der vælger, hvad der kommer med. Slutteligt samles en beskrivelse af både de nye og de gamle keramiske dele. På forhånd tak. ■

▲ Det første bidrag til spiralhylderne er en modificeret Niels Hansen Jacobsen-krukke. Mon du har et bidrag?

▼ Den kantede krukke har siden den 19. juni stået på Museumspladsen i Vejen i den vilde have i akse til det nye hus, der blev indviet i juli 2022.

WEEKENDVAGTER EFTERLYSES – er du mon en af museets nye weekendvagter?

Ved et af de kvartalsvise fordelingsmøder, hvor weekendvagterne fordeles, lykkedes det at få dem samlet i museets skranke. Selv om de står tæt, er der plads til et par stykker mere.

Mon du vil være en del af det korps, der på skift passer museet i weekenderne – og afløser lejlighedsvis på hverdage? Er du et venligt, serviceminded menneske, der gerne vil arbejde en weekend om måneden – måske hver anden måned?

I givet fald vil vi gerne høre fra dig. Lørdag og søndag er arbejdstiden kl. 11-17. Ring på tlf. 79966940 eller send en mail til museum@vejen.dk.

Se lige på korpset... der er plads til lidt udligning i kønsfordelingen, en mand er netop ansat, og en kvinde er indkaldt til samtale. Dertil er vi fortsat interessererede i at udvide flokken – send gerne en henvendelse. ■

120-ÅRS JUBILÆUM!

I januar 2025 er det 120 år siden Museum- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn, MKVO, blev grundlagt. Det markeres fredag den 24. januar 2025 fra kl. 19, når Anette Prehn og Kristian Bisgård kommer til Vejen Kunstmuseum. Hun fortæller om den gådejagt, der startede, da pandemien i 2020-2021 lukkede hendes foredragsvirksomhed, og hun fik ophold i studielejigheden på Jenle, forfatteren Jeppe Aakjærs hjem. Han var en af billedhugger Niels Hansen Jacobsens venner gennem livet.

Søndag den 4. august 2024 modtog Anette Prehn og Kristian Bisgaard Aakjærprisen for bogen med "21 usungne sange" – hun har skrevet teksterne, og han har skabt melodierne.

Inspireret af Aakjærs digt på egen gravsten – der gådefuldt omtaler "asken af usungne sange" – kastede hun sig ud i at læse 27 bøger af eller om Aakjær. I hans breve, foredrag, artikler og erindringer fandt hun lyriske passager, sprængfulde af billedrigt sprog med den velkendte Aakjærske brod. Aakjærs prosa er for længst glemt af de fleste, men hun opdagede, at den er højst relevant for vores nutid. Med nænsom hånd satte hun Aakjærs gamle ord på nye vers og gav dem rim. Nogle usungne sange er en-til-en Aakjærs ord gjort sangbare. Andre er skabt ved at sammenflette Aakjærs ord med hendes egne. Komponist Kristian Bisgaard har givet alle 21 sangtekster fængende melodier.

Aakjærs glemte prosa rummer en overset skattekasse af ord og udtryk, som dels vækker os til refleksion og aktiv handling på vigtige temaer som natursyn, eksistens, sågar MeToo-tematikker, dels kalder os til kreativitet, kærlighed og sanselighed. Sangforedraget giver alle mulighed for at opleve Aakjær i nye klæder og den almenmenneskelige forbundethed på tværs af historiens gang. ■

**SÆT X
I KALENDEREN**

**Fredag den 24. januar
2025 fra kl. 19 fejres på
Vejen Kunstmuseum
MKVO's 130-års
fødselsdag**

◀ Hos en af Niels Hansen Jacobsens efterkommere dukkede foto op af Niels Hansen Jacobsen med lys hat og Jeppe Aakjær yderst til højre – hvem er mon de øvrige?

INDHOLD

- Nyt fra museet, side 3-4
Foredrag om Kähler-virksomheden, side 5
Søren Willadsens Møbelfabrik, side 6-7
Sigurd fortæller om Vejen & omegn, side 8-9
Lysceremoni på Museumspladsen, side 10
Museets 100-års fødselsdag, side 11-16
Legatet af 30. juli 1953, side 17
Foredrag om Nanna Ditzel, side 18
Koncert på Studioscenen med Kristian Lillholt, side 19
En kantet krukke uden kanter, side 20-21
Weekendvagter efterlyses, side 22
120-års jubilæum, side 23

FORSIDEN

Museets 100-års fødselsdag blev fejret med et heldagsarrangement, og fontænerne omkring Niels Hansen Jacobsens Troldepringvand udgjorde fødselsdagens grande finale. Udsnit af foto taget af fotojournalist Astrid Dalum - helheden ses på side 16.

Vil du vide mere om Vejen Kunstmuseum?

Du kan følge museet med daglige opslag på:

instagram &

facebook

K.O.T. – Kunst omkring Trolden udgives i samarbejde mellem Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn og Vejen Kunstmuseum.

Indmeldelse af nye medlemmer til Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn kan ske via Vejen Kunstmuseums billetportal: <https://billet.vejenkunstmuseum.dk/aarskort> eller ved henvendelse i Museumsbutikken. Kontingent for par: 400 kr. Enkelt: 200 kr.

Indbetaling af medlemskontingent sker via museets billetportal / i Museumsbutikken.

 Følg med på facebookside: Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn. Se også foreningens hjemmeside på: www.vejenkunstforening.dk

REDAKTØRER

Peter Simoni
Kirsebærvej 83, 6600 Vejen
tlf. 52173217
petersimoni@outlook.com

Marie Strøm og Teresa Nielsen
Vejen Kunstmuseum
museum@vejen.dk
www.vejenkunstmuseum.dk

LAYOUT SKABELON

www.helle-jensen.dk

Medlemmer af kunstforeningen får bladet tilsendt. Bladet ligger fremme på museet og sendes til museets årskortholdere og samarbejdspartnere.

Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn
www.vejenkunstforening.dk

Formand
Inge Lise Møller Jensen
Mannehøj 219
6600 Vejen
Tlf. 26373223
ingelise_jensen@hotmail.com

Østergade 4
6600 Vejen
79966940
museum@vejen.dk

Vejen Kunstmuseum
Åbningstider:
Tirsdag-fredag: 10-16
Lørdag, søndag og helligdage: 11-17

**VEJEN
KUNST
MUSEUM**